

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. kovo 8 d.*

Byloje C-441/05

dėl Duè administracinio apeliacinio teismo (*cour administrative d'appel de Douai*), Prancūzija, 2005 m. gruodžio 1 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. gruodžio 12 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Roquette Frères

prieš

Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai R. Schintgen, P. Kūris, R. Silva de Lapuerta ir L. Bay Larsen (pranešėjas),

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorius M.-A. Gaudissart, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. rugsėjo 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Roquette Frères*, atstovaujamos advokato N. Coutrelis,

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir J.-C. Niollet,

- Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos A. Gregorio Merino ir A. Westerhof Löfflerová,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos M. Nolin,

susipažinęs su 2006 m. spalio 26 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su:

- 1981 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1785/81 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 177, p. 4) 24 straipsnio 2 dalies,

- 1999 m. rugsėjo 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2038/1999 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 252, p. 1) 27 straipsnio 3 dalies,

- 2000 m. rugsėjo 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2073/2000 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo

didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabriekų atsargų paklausos 2000–2001 prekybos metams sumažinimo (OL L 246, p. 38) 1 straipsnio,

- 2001 m. birželio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 178, p. 1) 11 straipsnio 2 dalies,

- 2002 m. rugsėjo 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1745/2002 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabriekų atsargų paklausos 2002–2003 prekybos metams sumažinimo (OL L 263, p. 31) 1 straipsnio ir

- 2003 m. rugsėjo 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1739/2003 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabriekų atsargų paklausos 2003–2004 prekybos metams sumažinimo (OL L 249, p. 38) 1 straipsnio galiojimu.

- 2 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp vienintelės Prancūzijos metropolijoje įsteigtos izogliukozės gamintojos *Roquette Frères* (toliau – *Roquette*) ir Žemės ūkio, maisto, žuvininkystės ir kaimo reikalų ministro (*Ministre de l’Agriculture, de l’Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité*; toliau – ministras) dėl *Roquette* skirtų izogliukozės gamybos kvotų bendrai organizuojant cukraus sektoriaus rinkas.

Teisinis pagrindas

Reglamentu (EEB) Nr. 1293/79 iš dalies pakeistas Reglamentas (EEB) Nr. 1111/77

- 3 1977 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1111/77, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl izogliukozės (OL L 134, p. 4), 9 straipsnyje su pakeitimais, padarytais 1979 m. birželio 25 d. Reglamentu (EEB) Nr. 1293/79 (OL L 162, p. 10), numatyta:

„1. Kiekvienai Bendrijoje įsteigta izogliukozę gaminančiai įmonei yra skiriama bazinė kvota laikotarpiu (nuo 1979 m. liepos 1 d. iki 1980 m. birželio 30 dienos).

<...> kiekvienos atitinkamos įmonės bazinė kvota yra lygi pagal šį reglamentą nustatytam dvigubam jos gamybos kiekiui laikotarpiu nuo 1978 m. lapkričio 1 d. iki 1979 m. balandžio 30 dienos.

2. Kiekvienai bazinę kvotą turinčiai įmonei yra skiriama maksimali kvota, kuri yra lygi bazinei kvotai, padaugintai iš koeficiento. <...>

<...>“

4 Pagal šio straipsnio 4 dalį bazinės kvotos buvo skirtos konkrečiai nurodant kiekvienos atitinkamos įmonės pavadinimą. Reglamento Nr. 1111/77, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 1293/79, II priedas numatė, kad *Roquette* bazinė kvota yra 15 887 t, reiškiančios sausosios medžiagos masę.

5 *Roquette* pareiškus ieškinį, Teisingumo Teismas panaikino Reglamentą Nr. 1293/79 dėl esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimo (1980 m. spalio 29 d. Sprendimas *Roquette Frères prieš Tarybą*, 138/79, Rink. p. 3333).

Reglamentai (EEB) Nr. 387/81 ir Nr. 388/81

6 Panaikinus Reglamentą Nr. 1293/79, Taryba 1981 m. vasario 10 d. priėmė Reglamentą (EEB) Nr. 387/81, iš dalies keičiantį Reglamentą Nr. 1111/77

(OL L 44, p. 1), kuris, be kita ko, nukreipdamas į Reglamento Nr. 1111/77 nuostatas, atgaline tvarka atkūrė kvotų sistemą laikotarpiu nuo 1979 m. liepos 1 d. iki 1980 m. birželio 30 dienos.

- 7 1981 m. vasario 10 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 388/81, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1592/80 dėl cukraus ir izogliukozės gamybos kvotų sistemų taikymo laikotarpiu nuo 1980 m. liepos 1 d. iki 1981 m. birželio 30 d. (OL L 44, p. 4), pratęsė bazinių kvotų sistemos galiojimą laikotarpiui nuo 1980 m. liepos 1 d. iki 1981 m. birželio 30 dienos.

Reglamentas Nr. 1785/81

- 8 Reglamentą Nr. 1111/77 panaikino ir pakeitė Reglamentas Nr. 1785/81. Šiame reglamente izogliukozės gamybos kvotos buvo nustatytos ne konkrečiai nurodant kiekvienos įmonės pavadinimą, bet regioniniu principu.
- 9 Reglamento Nr. 1785/81 keturioliktoje konstatuojamojoje dalyje teigiama:

„<...> vadovaujantis specialiomis Bendrijos taisyklėmis ir kriterijais, yra tikslinga valstybėms narėms be teisės skirti kvotas izogliukozei <...> gaminančioms įmonėms, suteikti teisę vėliau pakeisti veikiančių įmonių kvotas jas sumažinant tokiu dydžiu,

kuris visu laikotarpiu nuo 1981 m. liepos 1 d. iki 1986 m. birželio 30 d. neviršytų 10 % pagal atitinkamus kriterijus iš pradžių nustatytos kvotos, ir perskirstyti šias kvotas kitoms įmonėms; <...>“

- 10 Iš pradžių Reglamentas Nr. 1785/81 buvo taikomas nuo 1981—1982 iki 1985—1986 prekybos metų. Jo 24 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Valstybės narės, laikydamosios šioje antraštinėje dalyje numatytų sąlygų, kiekvienai jos teritorijoje įsteigtai izogliukozei <...> gaminančiai įmonei, kuriai <...> laikotarpiu nuo 1980 m. liepos 1 d. iki 1981 m. birželio 30 d. buvo suteikta <...> Reglamentu (EEB) Nr. 1111/77 <...> nustatyta bazinė kvota, skiria A ir B kvotas <...>.

<...>

3. Kiekvienos <...> izogliukozei gaminančios įmonės A kvota yra lygi bazinei kvotai, kuri jai buvo skirta laikotarpiu nuo 1980 m. liepos 1 d. iki 1981 m. birželio 30 dienos.

<...>

5. Kiekvienos izogliukožę gaminančios įmonės B kvota yra lygi 23,55 % jos A kvotos, nustatytos pagal 3 dalį <...>

<...>“

11 Pagal šio straipsnio 2 dalį skiriant šias kvotas Prancūzijos metropolijai buvo nustatyti atitinkamai 15 887 t (A bazinis kiekis) ir 4 135 t (B bazinis kiekis) baziniai kiekiai, reiškiantys sausosios medžiagos svorį.

12 Galiausia Reglamento Nr. 1785/81 25 straipsnis numatė tokias A ir B kvotų perdavimo ir sumažinimo sąlygas:

„1. Laikydamosios šiame straipsnyje numatytų sąlygų ir atsižvelgdamos į kiekvienos suinteresuotos šalies interesus, valstybės narės gali perduoti A ir B kvotas iš vienos įmonės kitai <...>

2. Valstybės narės gali sumažinti kiekvienos jos teritorijoje (įsteigtos) <...> izogliukožę gaminančios įmonės A ir B kvotas taip, kad bendras mažinimo dydis neviršytų <...> 10 % atitinkamai A ar B kvotos <...>

<...>

3. Šitaip paimtus A ir B kvotų kiekius valstybės narės paskirsto vienai arba keletui kitų įmonių, turinčių kvotas arba jų neturinčių, esančių tame pačiame regione, kaip apibrėžta 24 straipsnio 2 dalyje, kuriame yra įmonės, iš kurių tie kiekiai buvo paimti.

<...>“

Reglamentai Nr. 2038/1999 ir Nr. 2073/2000

- 13 Reglamentu Nr. 2038/1999 Taryba priėmė naujas bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo taisykles ir kodifikavo Reglamentą Nr. 1785/81, kuris buvo panaikintas.
- 14 Reglamento Nr. 2038/1999 26 straipsnio 5 dalies pirmojoje pastraipoje buvo numatyta:

„Pagal kvotą pagamintos <...> izogliukozės realizavimo garantijos vieneriems arba daugiau prekybos metų gali būti sumažintos, kad būtų laikomasi Bendrijos įsipareigojimų, kylančių iš Žemės ūkio susitarimo, sudaryto remiantis (EB) 300 straipsnio 2 dalimi.“

15 Šio reglamento 27 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Valstybės narės, laikydamosios šiame skyriuje numatytų sąlygų, skiria A ir B kvotas kiekvienai jos teritorijoje įsteigtai izogliukožę <...> gaminančiai įmonei, kuri:

— <...> 1994–1995 prekybos metais turėjo paskirtas A ir B kvotas,

<...>“

16 Skiriant šio straipsnio 3 dalyje nustatytas A ir B kvotas, baziniai kiekiai yra tokie patys kaip anksčiau nustatyti Reglamento Nr. 1785/81 24 straipsnio 2 dalyje laikotarpiui nuo 1981–1982 iki 1985–1986 prekybos metų.

17 Galiausia Reglamento Nr. 2038/1999 30 straipsnis numatė tokias pat kaip ir Reglamento Nr. 1785/81 25 straipsnyje nustatytas A ir B kvotų perdavimo ir sumažinimo sąlygas.

- 18 Reglamento Nr. 2038/1999 26 straipsnio 5 dalies pagrindu priimtu Reglamentu Nr. 2073/2000 buvo siekiama sumažinti Reglamento Nr. 2038/1999 2000–2001 prekybos metams paskirtas kvotas. Reglamento Nr. 2073/2000 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse buvo numatyta:

„2. 1 dalyje nurodytas skirtumas (498 800 t) yra paskirstomas pagal atskirus produktus ir regionus vadovaujantis I priedu.

Sumažinus šiuo skirtumu, baziniai kiekiai, kuriais remiantis 2000–2001 prekybos metams yra skiriamos gamybos kvotos įmonėms gamintojoms, yra II priede nurodyti kiekiai.

3. Kiekvienai įmonei gamintojai, kuriai 2000–2001 prekybos metams buvo skirta gamybos kvota, valstybės narės nustato atitinkamą sumažinimą bei A ir B kvotas, kurios yra gaunamos pritaikius šį skirtumą <...>“

Reglamentai Nr. 1260/2001, Nr. 1745/2002 ir Nr. 1739/2003

- 19 Reglamentas Nr. 1260/2001 buvo taikomas laikotarpiu nuo 2001–2002 iki 2005–2006 prekybos metų.

20 Iš šio reglamento 10 straipsnio 2 dalies ir 11 straipsnio 2 dalies matyti, kad Prancūzijos metropolijos izogliukožės baziniai kiekiai buvo 15 747,1 t (A bazinis kiekis) ir 4 098,6 t (B bazinis kiekis), reiškiantys sausosios medžiagos svorį.

21 Šio reglamento 11 straipsnio 3 dalyje buvo nustatyta:

„Nepažeidžiant 10 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalių bei 12 straipsnio nuostatų, <...> izogliukožę <...> gaminančių įmonių A ir B kvotos yra tos, kurias valstybės narės skyrė 2000–2001 prekybos metams, kol dar nebuvo taikoma Reglamento (EB) Nr. 2038/1999 26 straipsnio 5 dalis <...>.“

22 Reglamento Nr. 1260/2001 10 straipsnio 3 dalis kaip ir Reglamento Nr. 2038/1999 26 straipsnio 5 dalis leido sumažinti gamybos kvotų sistemos garantuotus kiekius, kad būtų laikomasi tarptautinių įsipareigojimų.

23 Galiausia, kaip ir Reglamento Nr. 1785/81 25 straipsnis ir Reglamento Nr. 2038/1999 30 straipsnis, Reglamento Nr. 1260/2001 12 straipsnis numatė, kad valstybės narės gali perduoti A ir B kvotas iš vienos įmonės kitai.

24 Remdamasi Reglamento Nr. 1260/2001 10 straipsniu, Komisija priėmė Reglamentą Nr. 1745/2002, kuriuo buvo siekiama sumažinti gamybos kvotų sistemos garantuotus kiekius 2002–2003 prekybos metams. Šio reglamento 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse buvo numatyta:

„2. 1 dalyje nurodytas skirtumas (862 475 t) yra paskirstomas pagal atskirus produktus ir regionus vadovaujantis I priedu.

Po sumažinimo baziniai kiekiai, kuriais remiantis 2002–2003 prekybos metams yra skiriamos gamybos kvotos įmonėms gamintojoms, yra II priede nurodyti kiekiai.

3. Kiekvienai įmonei gamintojai, kuriai 2002–2003 prekybos metams buvo skirta gamybos kvota, valstybės narės nustato atitinkamą sumažinimą bei A ir B kvotas, kurios yra gaunamos pritaikius šį sumažinimą <...>“

25 Galiausia remiantis Reglamento Nr. 1739/2003 1 straipsniu izogliukozės gamybos kvotos buvo dar kartą sumažintos, šįkart 2003–2004 prekybos metams.

Ginčas pagrindinėje byloje ir prejudiciniai klausimai

- 26 2000 m. birželio 28 d. Žemės ūkio ministerijos ūkio ir tarptautinės politikos direktorius patvirtino *Roquette* izogliukozės gamybos metinių kvotų, kurios jai buvo skiriamos pagal Reglamentus Nr. 1785/81 ir Nr. 2038/1999 nuo 1981–1982 prekybos metų, lygį – 15 887 t izogliukozei A ir 4 135 t izogliukozei B.
- 27 2000 m. spalio 26 d. įsakymu ministras, remdamasis Reglamentu Nr. 2073/2000, 606,6 t sumažino *Roquette* skirtą izogliukozės A kvotą ir 157,9 t izogliukozės B kvotą ir 2000–2001 prekybos metams nustatė atitinkamai 15 280,4 t ir 3 977,1 t kvotas.
- 28 Vadovaujantis Reglamentu Nr. 1260/2001 priimtu 2001 m. liepos 13 d. įsakymu ministras laikotarpiu nuo 2001–2002 iki 2005–2006 prekybos metų *Roquette* nustatė 15 747,1 t izogliukozės A gamybos kvotą ir 4 098,6 t izogliukozės B gamybos kvotą.
- 29 Vadovaujantis Reglamentais Nr. 1745/2002 ir Nr. 1739/2003 priimtu 2002 m. spalio 23 d. įsakymu ministras „sumažino“ 1 048,9 t izogliukozės A ir 273 t izogliukozės B kvotas 2002–2003 prekybos metams, o *Roquette* nustatė atitinkamai 14 698,2 t ir 3 825,6 t gamybos kvotas. Panašiai 2003 m. spalio 17 d. įsakymu jis „sumažino“ 262,1 t izogliukozės A ir 68,2 t izogliukozės B kvotas 2003–2004 prekybos metams, šiems metams nustatydamas atitinkamai 15 485 t ir 4 030,4 t gamybos kvotas.

- 30 Nurodydama šešių reglamentų, kuriais remiasi 2000 m. birželio 28 d. Sprendimas ir minėti keturi įsakymai, neteisėtumą, *Roquette* pareiškė ieškinį Lilio administraciniame teisme (*tribunal administratif de Lille*) dėl šio sprendimo ir įsakymų panaikinimo.
- 31 Sujungęs šiuos penkis ieškinius, šis teismas 2004 m. kovo 11 d. sprendimu juos atmetė, nusprenddamas, kad *Roquette* dėl Reglamento Nr. 1785/81 ir paskesnių penkių reglamentų turėjo pareikšti ieškinį dėl panaikinimo Bendrijos teismuose.
- 32 Visi ieškiniai buvo atmesti nenagrinėjus jų iš esmės, nes šis teismas taikė 2001 m. vasario 15 d. Teisingumo Teismo sprendime *Nachi Europe* (C-239/99, Rink. p. I-1197) suformuluotą praktiką, pagal kurią pateikdamas prieštaravimus nacionaliniame teisme ieškovas negali remtis Bendrijos teisės akto, kurio tiesiogiai neapskundė Bendrijos teismuose per ieškiniui pareikšti skirtą terminą, neteisėtumu.
- 33 *Roquette* dėl šio sprendimo padavė apeliacinį skundą Duė administraciniam apeliaciniam teismui.
- 34 Tokiomis aplinkybėmis Duė administracinis apeliacinis teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Ar bendrovė *Roquette Frères* iš tiesų turėjo teisę (Teisingumo Teisme) tiesiogiai ginčyti Reglamento Nr. 1785/81 24 straipsnio 2 (dalies), Reglamento

Nr. 2038/1999 27 straipsnio 3 (dalies), Reglamento Nr. 2073/2000 1 straipsnio, Reglamento Nr. 1260/2001 11 straipsnio 2 (dalies), Reglamento Nr. 1745/2002 1 straipsnio ir Reglamento Nr. 1739/2003 1 straipsnio teisėtumą(?)

- 2) Jei bendrovė *Roquette Frères* turi teisę (nacionaliniuose teismuose) remtis minėtų nuostatų neteisėtumu, ar Reglamento Nr. 1785/81 24 straipsnio 2 (dalis), Reglamento Nr. 2038/1999 27 straipsnio 3 (dalis), Reglamento Nr. 2073/2000 1 straipsnis, Reglamento Nr. 1260/2001 11 straipsnio 2 (dalis), Reglamento Nr. 1745/2002 1 straipsnis ir Reglamento Nr. 1739/2003 1 straipsnis yra galiojantys tiek, kiek jie nustato didžiausias bazines izogliukozės gamybos kvotas Prancūzijos metropolijai ir neatsižvelgia į izogliukozę, kuri nuo 1978 m. lapkričio 1 d. iki 1979 m. balandžio 30 d. šioje valstybėje narėje buvo gaminama kaip tarpinis produktas kitų pardavimui skirtų produktų gamybai(?)“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 35 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar fizinis ar juridinis asmuo, pavyzdžiui, *Roquette*, tokiomis kaip pagrindinės bylos faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis turėjo neabejotiną teisę, remdamasis EB 230 straipsniu, pareikšti ieškinį dėl šiame klausime nurodytų nuostatų (toliau – ginčijamos nuostatos) panaikinimo.

- 36 Šis teismas siekia išsiaiškinti, ar, remiantis, pavyzdžiui, minėtame sprendime *Nachi Europe* suformuluota Teisingumo Teismo praktika, *Roquette* gali nacionaliniame teisme remtis ginčijamų nuostatų neteisėtumu, nors ji Bendrijos teismuose per EB 230 straipsnyje nustatytą terminą nėra pareiškusi ieškinio dėl šių nuostatų panaikinimo.
- 37 Šiuo atžvilgiu Prancūzijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija tvirtina, kad *Roquette* neabejotinai galėjo pareikšti ieškinį dėl ginčijamų nuostatų panaikinimo, nes jos buvo tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijusios, ypač dėl to, kad ji buvo vienintelė Prancūzijos izogliukozės gamintoja, ir todėl jai atiteko visi Prancūzijos metropolijai skirti baziniai kiekiai.
- 38 *Roquette* ir Europos Sąjungos Taryba mano kitaip – kad ginčijamos nuostatos nebuvo tiesiogiai ir konkrečiai susijusios su ieškove pagrindinėje byloje ir kad bet koku atveju lieka tam tikra abejonė dėl jos teisės pareikšti ieškinį dėl šių nuostatų panaikinimo. Minėtame sprendime *Nachi Europe* suformuluota Teisingumo Teismo praktika negali būti taikoma šioje byloje, vadinasi, ieškovė pagrindinėje byloje gali remtis galimu ginčijamų nuostatų negaliojimu, ir todėl Teisingumo Teismas turėtų nuspręsti dėl šių nuostatų galiojimo.
- 39 Visų pirma reikia priminti, kad EB 241 straipsnis išreiškia bendrąjį teisės principą, kuris pareiškėjui suteikia teisę pagal nacionalinę teisę pareiškus ieškinį dėl jo prašymo atmetimo remtis Bendrijos akto, kuris buvo suinteresuotajam asmeniui nepalankaus nacionalinio sprendimo pagrindu, neteisėtumu, todėl Bendrijos akto galiojimo klausimas gali būti perduotas spręsti Teisingumo Teismui pagal

prejudicinio sprendimo procedūrą (minėto sprendimo *Nachi Europe* 35 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

40 Tačiau šis bendrasis principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad kiekvienas asmuo turėtų galimybę ginčyti jam skirto nacionalinio sprendimo pagrindu esantį Bendrijos aktą, neužkerta kelio reglamentui tapti galutiniu asmeniui, kurio atžvilgiu jis turi būti laikomas individualiu sprendimu, kurį jis neabejotinai gali reikalauti panaikinti pagal EB 230 straipsnį, o tai neleidžia asmeniui remtis reglamento neteisėtumu nacionaliniame teisme (minėto sprendimo *Nachi Europe* 37 punktas).

41 Kyla klausimas, ar pagal EB 230 straipsnį pareikštas *Roquette* ieškinys dėl ginčijamų nuostatų būtų buvęs neabejotinai priimtinas dėl to, kad jos tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijusios (šiuo klausimu žr. 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Accrington Beef ir kt.*, C-241/95, Rink. p. I-6699, 15 punktą).

42 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad reglamentu, kuriuo remiasi ginčijamos nuostatos, yra sukuriama valstybėms narėms skirtų bazinių gamybos kiekių, kuriuos jos turi paskirstyti jų teritorijoje įsteigtoms įvairioms įmonėms gamintojoms, sistema.

43 Reikia pažymėti, kad esant tokiai sistemai, kai valstybės narės joms skirtus bazinius gamybos kiekius turi padalyti įmonėms gamintojoms ir gali vienos įmonės kvotas

perduoti kitai įmonei, kiekvienam gamintojui kvotos tiesiogiai ir galutinai nustatomos valstybės narės, kuriai jis priklauso, sprendimu.

- 44 Be to, reikia priminti, kad esant tokiai sistemai valstybės narės naudojosi tam tikra veiksmų laisve, nes laikydamosi Bendrijos teisėje nustatytų sąlygų jos galėjo iš naujo padalyti kvotas įmonėms gamintojoms, ypač tam, kad leistų naujiems rinkos dalyviams imtis izogliukozės gamybos.
- 45 Todėl ginčijamomis nuostatomis Bendrijos lygiu bazinių gamybos kiekių skyrimas valstybėms narėms iš principo negali būti tiesiogiai susijęs su įmone gamintoja EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.
- 46 Galiausia tai, kad *Roquette* buvo vienintelė Prancūzijos metropolijoje įsteigta izogliukozę gaminanti įmonė ir kad dėl to jai atiteko visas šiai valstybei skirtas gamybos kiekis, neturi jokios įtakos šiai išvadai, nes, nesant tuo klausimu priimto nacionalinio sprendimo, niekas jai vien tik Bendrijos reglamentų pagrindu faktiškai neužtikrino tokio kvotų lygio, nes dalį šių kvotų atitinkama valstybė narė galėjo perduoti, pavyzdžiui, naujam izogliukozės gamintojui.

47 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ginčijamos nuostatos negalėjo būti laikomos tiesiogiai susijusiomis EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme su tokia įmone, pavyzdžiui, *Roquette*. Todėl negalima teigti, kad ji turėjo neabejotiną teisę Bendrijos teismuose pareikšti ieškinį dėl šių nuostatų panaikinimo.

48 Todėl į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad fizinis ar juridinis asmuo, pavyzdžiui, *Roquette*, tokiomis kaip pagrindinės bylos faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis neturėjo neabejotinos teisės, remdamasis EB 230 straipsniu, pareikšti ieškinį dėl ginčijamų nuostatų panaikinimo. Todėl toks asmuo nagrinėjant pagal nacionalinę teisę pareikštą ieškinį gali remtis šių nuostatų neteisėtumu, nors jis Bendrijos teismuose per EB 230 straipsnyje nustatytą terminą nėra pareiškęs ieškinio dėl šių nuostatų panaikinimo.

Dėl antrojo klausimo

49 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo įvertinti ginčijamų nuostatų galiojimą tiek, kiek jos nustato didžiausius bazinius izogliukozės gamybos kiekius Prancūzijos metropolijai ir neatsižvelgia į izogliukozę, kuri nuo 1978 m. lapkričio 1 d. iki 1979 m. balandžio 30 d. (toliau – referencinis laikotarpis) šioje valstybėje narėje buvo gaminama kaip tarpinis produktas kitų pardavimui skirtų produktų gamybai.

50 Šiuo atžvilgiu *Roquette* tvirtina, kad ginčijamos nuostatos yra negaliojančios. Ji teigia, kad atsižvelgiant į 1992 m. vasario 13 d. Sprendime *Roquette Frères* (C-210/90, Rink.

p. I-731) suformuluotą Teisingumo Teismo praktiką pradinis izogliukozės kvotų nustatymas Reglamente Nr. 1111/77, iš dalies pakeistame Reglamentu Nr. 387/81, buvo neteisėtas, nes izogliukozės, pagamintos kaip tarpinis produktas, kiekis nebuvo įtrauktas į referencinio laikotarpio gamybą, kuria buvo remiamasi nustatant pradines kvotas, kurių pagrindu vėliau ginčijamomis nuostatomis buvo nustatyti valstybėms narėms skirti gamybos baziniai kiekiai.

51 Dėl referencinio laikotarpio duomenų *Roquette* mano, kad tuo metu galiojusiuose teisės aktuose nebuvo užsiminta apie tai, jog gamintojai į kompetentingoms valdžios institucijoms perduotinus duomenis turi įtraukti izogliukozės, pagamintos kaip tarpinio produkto, kiekį. Prie tokio netikrumo prisidėjo valstybių narių ir ypač Komisijos, kuri tik lakoniškai paprašė jai perduoti su izogliukozės gamintojų pajėgumais susijusius duomenis, nepateikdama jokios konkretesnės informacijos, elgesys. Todėl *Roquette* daro išvadą, kad jos negalima kaltinti tuo, kad ji į duomenis, kuriais remiantis buvo nustatytos pradinės kvotos, neįtraukė izogliukozės, pagamintos kaip tarpinis produktas, kiekio.

52 Prancūzijos vyriausybė, Taryba ir Komisija mano kitaip – kad ginčijamos nuostatos yra galiojančios. Jos, be kita ko, teigia, kad būtent izogliukozės produktų paskirties nediferencijavimas tuo metu taikytuose aktuose turėjo paskatinti *Roquette* nieko neišskirti ir perduoti visus izogliukozės gamybos duomenis, įskaitant ir duomenis apie izogliukozę kaip tarpinį produktą. Todėl negalima teigti, kad ginčijamose nuostatose nustatydamas tokius bazinius kiekius Taryba padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

- 53 Visų pirma reikia priminti, kad Taryba savo Reglamentu Nr. 1111/77, iš dalies pakeistu Reglamentu Nr. 387/81, *Roquette* skyrė bazinę pradinę kvotą laikotarpiu nuo 1979 m. liepos 1 d. iki 1980 m. birželio 30 dienos. Iš šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos matyti, kad ši kvota turėjo būti lygi dvigubam jos gamybos per referencinį laikotarpį kiekiui.
- 54 Nustatydamą kiekvienos atitinkamos įmonės gamybos apimtį, Komisija rėmėsi kiekvieno kalendorinio mėnesio gamybos duomenimis, kuriuos valstybės narės jai perdavė pagal 1977 m. birželio 30 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 1471/77 dėl valstybių narių pranešimų dėl izogliukozės (OL L 162, p. 13) 1 straipsnį. Valstybėms narėms šiuos duomenis deklaracijų forma pateikė pačios įmonės gamintojos.
- 55 Todėl Taryba Reglamento Nr. 1111/77, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 387/81, priede esančioje lentelėje *Roquette* nustatė 15 887 t bazinę kvotą, reiškiančią sausosios medžiagos masę ir lygią šio sprendimo pirmesniame punkte nurodytu būdu per referencinį laikotarpį nustatytam dvigubam gamybos kiekiui. Šiuo atžvilgiu akivaizdu, kad *Roquette* į nacionalinėms kompetentingoms institucijoms perduotus duomenis neįtraukė izogliukozės, kaip tarpinio produkto, kiekio.
- 56 Iš ginčijamų nuostatų matyti, kad vėliau baziniai kiekiai buvo nustatyti tokie patys kaip ir anksčiau skirtos bazinės kvotos, atsižvelgiant į sumažinimus dėl Bendrijos prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų.

- 57 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad pradinės kvotos laikotarpiui nuo 1979 m. liepos 1 d. iki 1980 m. birželio 30 d. pagal Reglamento Nr. 1111/77, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 387/81, 9 straipsnio 1 dalį buvo nustatytos remiantis įmonių gamintojų gamybos kiekiu referenciniu laikotarpiu, o šis kiekis buvo pagrįstas pačių įmonių valstybėms narėms perduotais duomenimis, kuriuos, įforminusios ir atlikusios reikiamus patikrinimus, jos perdavė Komisijai pagal Reglamentą Nr. 1471/77. Kadangi Taryba nusprendė pasiremti šiomis kvotomis, priimant pagrindinėje byloje ginčijamus reglamentus jai nereikėjo iš naujo surinkti šių duomenų.
- 58 Todėl vien tai, kad ginčijamose nuostatose Taryba toliau rėmėsi pradinėmis bazinėmis kvotomis, nepadaro ginčijamų nuostatų negaliojančių.
- 59 Bet kokių atveju reikia pastebėti, kad tai, jog *Roquette* aiškiai turėjo teisę pagal EB 230 straipsnį Bendrijos teismuose ginčyti Reglamentą Nr. 1111/77, iš dalies pakeistą Reglamentu Nr. 387/81, dėl jame nustatytų bazinių kvotų, pagrindinėje byloje neturi įtakos šio reglamento galiojimui.
- 60 Atsižvelgiant į visas prieš tai išdėstytas aplinkybes, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos ginčijamų nuostatų galiojimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ⁶¹ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. Fizinis ar juridinis asmuo, pavyzdžiui, *Roquette*, tokiomis kaip pagrindinės bylos faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis neturėjo neabejotinos teisės, remdamasis EB 230 straipsniu, pareikšti ieškinio dėl**

— 1981 m. birželio 30 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1785/81 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo 24 straipsnio 2 dalies,

— 1999 m. rugsėjo 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2038/1999 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo 27 straipsnio 3 dalies,

- 2000 m. rugsėjo 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2073/2000 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabričių atsargų paklausos 2000–2001 prekybos metams sumažinimo 1 straipsnio,

- 2001 m. birželio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/2001 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo 11 straipsnio 2 dalies,

- 2002 m. rugsėjo 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1745/2002 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabričių atsargų paklausos 2002–2003 prekybos metams sumažinimo 1 straipsnio ir

- 2003 m. rugsėjo 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1739/2003 dėl cukraus sektoriui skirtos gamybos kvotomis garantuoto kiekio ir lengvatinio įvežimo didžiausios spėjamos cukraus rafinavimo fabričių atsargų paklausos 2003–2004 prekybos metams sumažinimo 1 straipsnio panaikinimo.

Todėl toks asmuo nagrinėjant pagal nacionalinę teisę pareikštą ieškinį gali remtis šių nuostatų neteisėtumu, nors jis Bendrijos teismuose per EB 230 straipsnyje nustatytą terminą nėra pareiškęs ieškinio dėl šių nuostatų panaikinimo.

- 2. Išnagrinėjus antrąjį klausimą, nebuvo nustatyta nieko, kas galėtų turėti įtakos Reglamento Nr. 1785/81 24 straipsnio 2 dalies, Reglamento Nr. 2038/1999 27 straipsnio 3 dalies, Reglamento Nr. 2073/2000 1 straipsnio, Reglamento Nr. 1260/2001 11 straipsnio 2 dalies, Reglamento Nr. 1745/2002 1 straipsnio, Reglamento Nr. 1739/2003 1 straipsnio galiojimui.**

Parašai.